

ANKARA
HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ
TÜRK KÜLTÜRÜ AÇISINDAN
HACI BEKTAŞ-I VELÎ ARAŞTIRMALARI
UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

TÜRK KÜLTÜRÜ VE HACI BEKTAŞ VELÎ ARAŞTIRMA DERGİSİ

Turkish Culture and Hacı Bektash Veli
Research Quarterly

Bahar | **Mart** / March
Spring | **2022/101**

Türk Kültürü ve HACI BEKTAŞ VELÎ Araştırma Dergisi

**Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Velî Araştırma
Dergisi / TKHBVD**
Turkish Culture and Hacı Bektash Veli Research
Quarterly / TKHBVD

Yıl/Year: 29 Sayı/Issue: 101
Bahar (Mart) /March 2022

ISSN: 1306-8253 e-ISSN: 2147-9895

**Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Türk Kültürü Açısından Hacı Bektaş-ı Velî
Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi
Adına Sahibi**

On Behalf of AHBV Turkish Culture and Hacı
Bektaş Veli Research and Application Center,
Owner

Dr. Yusuf Tekin, AHBV Üniversitesi Rektörü/Rectör
of AHBV University

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü/Managing Editor
Dr. Ahmet Taşgin

Baş Editörler/Editors in Chief
Dr. Ahmet Taşgin

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Ankara Hacı Bayram Veli University, TURKEY
<https://orcid.org/0000-0002-2751-9924>
tasgin.ahmet@hbv.edu.tr

Dr. Erdal Aksoy
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Ankara Hacı Bayram Veli University, TURKEY
<https://orcid.org/0000-0003-2201-9039>
erdal.aksoy@hbv.edu.tr

Editör Yardımcıları/Assistant Editors
Arş. Gör. Abdurrahman Kültür

Ankara Hacı Bayram Veli Ü. Lisansüstü Eğitim
Enstitüsü, abdurrahman.kultur@hbv.edu.tr

İbrahim Yıldız
Ankara Hacı Bayram Veli Ü. Lisansüstü Eğitim
Enstitüsü, iyildiz@hbv.edu.tr

**Yabancı Dil Editörleri/Foreign Language
Editors**

Dr. Ali Serinkoz, Hacettepe Ü. Yabancı Diller
Yüksekokulu
aliserinkoz@gmail.com

Dr. H. Kazım Kalkan, Gazi Ü. Eğitim Fak.
k.kalkan@gazi.edu.tr

Dr. Miyase Yavuz Altıntaş, Ankara Hacı Bayram Veli Ü.
İlahiyat Fak. miyaseyavuz@gmail.com

Dr. Zeynep Serap Tekten Aksürmeli, Ankara Hacı
Bayram Veli Ü. Edebiyat Fak. zeynep.tekten@hbv.edu.tr

Bilişim Danışmanı/Informatics Advisor
Uğur Yalçın Kara, Ankara Hacı Bayram Veli Ü.
Osman Durmaz, Aksaray Ü.

Düzeltilme/Redaction
Arş. Gör. Abdurrahman Kültür

İbrahim Yıldız
Funda Şirinoğlu
Ali Kemal Sönmez
Hakkı Taşgin

Sekreteryası/Secretariat
Hasan Basri Gürel

Yayın Türü/Publication Type
3 Aylık, Yaygın, Süreli (Quarterly, International)

Yayın Dili/ Publication Language
Türkçe, İngilizce, Almanca (Turkish, English, German)

Yönetim Merkezi Adres/Headquarter
AHBVÜ Türk Kültürü Açısından Hacı Bektaş-ı Velî
Araştırmaları Uyg. ve Ars. Merkezi
Emniyet Mah. Abant 1 Caddesi No: 10 E Blok 10. Kat
Teknikokullar Yenimahalle/ANKARA

Telefon/Phone: +90 312 546 05 23

Elektronik Posta/E-mail
hacibektas@hbv.edu.tr

Web/Web: hbvdergisi.hacibayram.edu.tr

Kapak Tasarımı/Cover
Osman Durmaz

Baskı/Printed By
Genç Ofset Matbaa Kağıtçılık Sanayi ve Ticaret Limited
Şirketi
Süzdün Sokak No: 18 İskitler Altındağ/ANKARA

**Basım Yeri ve Tarihi/Place and Date of
Publication**
Altındağ/ANKARA, Mart 2022

EDİTÖR KURULU/EDITORIAL BOARD

Dr. Ahmet T. Karamustafa

University of Maryland, USA
akaramus@umd.edu
<https://orcid.org/0000-0001-7041-0214>

Dr. Ahmet Yaşar Ocak

TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi, TOBB
University of Economics & Technology TURKEY
aocak@etu.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0001-5239-3019>

Dr. Ataulhah Hasani

Shahid Beheshti University, IRAN
a-hasani@sbu.ac.ir
<https://orcid.org/0000-0002-2892-2176>

Dr. Cemal Kafadar

Harvard University, USA
kafadar@fas.harvard.edu
<https://orcid.org/0000-0001-6030-4522>

Dr. Cenk Güray

Hacettepe Üniversitesi, Hacettepe University, TURKEY
<https://orcid.org/0000-0002-9410-725X>
cenk.guray@hacettepe.edu.tr

Dr. Farhad Daftary

The Institute of Ismaili Studies, ENGLAND
fdaftary@iis.ac.uk
<https://orcid.org/0000-0002-2140-3963>

Dr. Fatih Usluer

Ankara Üniversitesi, Ankara University, TURKEY
fusluer@icloud.com
<https://orcid.org/0000-0001-5543-770X>

Dr. Ferenc Péter Csirkés

Sabancı Üniversitesi, Sabanci University, TURKEY
ferenc.csirkes@sabanciuni.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0002-9670-3733>

Dr. Frances Trix

Indiana University Bloomington, USA
ftrix@indiana.edu
<https://orcid.org/0000-0002-9525-1624>

Dr. Irene Markoff

York University, School of Arts, Media, Performance &
Design, CANADA
imarkoff@yorku.ca
<https://orcid.org/0000-0002-5442-4509>

Dr. Krasimira Mutafova

St. Cyril and St. Methodius V. Turnovo University,
BULGARIA
kmutafova@mail.bg
<https://orcid.org/0000-0003-3373-3721>

Dr. Mehmet Baha Tanman

İstanbul Üniversitesi, Istanbul University, TURKEY
bahatanman@hotmail.com
<https://orcid.org/0000-0002-9821-3666>

Dr. Memiş Syuleyman Merdan

Şumen Episkop Konstantin Preslavski University,
BULGARIA
memish_merdan@abv.bg
<https://orcid.org/0000-0002-1236-2477>

Dr. Namiq Musali

Kastamonu Üniversitesi, Kastamonu University, TURKEY
nmusali@kastamonu.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0003-1291-8380>

Dr. Razia Sultanova

University of Cambridge, Cambridge Muslim College,
ENGLAND
razia@raziasultanova.co.uk
<https://orcid.org/0000-0002-7809-1219>

Dr. Robert Langer

Ruprecht-Karls-Universität Heidelberg, GERMANY
robert.langer@ori.uni-heidelberg.de
<https://orcid.org/0000-0002-9761-0889>

DANIŞMA KURULU/ADVISORY BOARD

Ali Aksüt

Araştırmacı, Yazar, Türkiye

Ali Aktaş

Araştırmacı, Yazar, Türkiye

Dr. Abdulmamad İloiev

University of Central Asia, Tajikistan

Dr. Abdulsattar Elhajhamed

Istanbul Üniversitesi, Türkiye

Dr. Ali Duymaz

Balıkesir Üniversitesi, Türkiye

Dr. Ali Murat İrat

Araştırmacı, Yazar, Türkiye

Ali Pasia

Araştırmacı, Yazar, Greece

Dr. Ali Yakıcı

Gazi Üniversitesi, Türkiye

Dr. Aziz Altı

Munzur Üniversitesi, Türkiye

Dr. Bahriye Güray Gülyüz

Trakya Üniversitesi, Türkiye

Dr. Bakıt Murzaraimov

Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, Kyrgyzstan

Bayi Düzgün

Araştırmacı, Yazar, Türkiye

Dr. Bayram Durbilmez

Erciyes Üniversitesi, Türkiye

Dr. Berdi Sarıyev

Ankara Üniversitesi, Türkiye

Burhan Dereli

Araştırmacı, Yazar, Türkiye

Bülent Keleş

Araştırmacı, Yazar, Germany

Dr. Cemal Kurnaz

Gazi Üniversitesi, Türkiye

Dr. Darya Zhigulskaya

Moscow State University, Russia

Deniz Büyüksahin

Araştırmacı, Yazar, Türkiye

Dursun Gümüšoğlu

Araştırmacı, Yazar, Türkiye

Dr. Erdal Kalaycı

University Of Teacher Education of Christian Churches, Austria

Ertürk Maral

Araştırmacı, Austria

Dr. Fahrî Maden

Kastamonu Üniversitesi, Türkiye

Dr. Fatma Ahsen Turan

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Türkiye

Dr. Fevzi Rençber

Sırnak Üniversitesi, Türkiye

Dr. Güldane Gündüzöz

Kırıkkale Üniversitesi, Türkiye

Dr. Hamiye Duran

Gazi Üniversitesi, Türkiye

Hamza Aksüt

Araştırmacı, Yazar, Türkiye

Dr. Harun Yıldız

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Türkiye

Dr. Haydar Efe

Erzincan Binalı Yıldırım Üniversitesi, Türkiye

Dr. Heath W. Lowry

Bahçeşehir Üniversitesi, Türkiye

Dr. Henryk Jankowski

Adam Mickiewicz Üniversitesi, Poland

Dr. Hulusi Yılmaz

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Türkiye

Hünkar Uğurlu

Araştırmacı, Yazar, Germany

Hüseyin Dedekargınoğlu

Araştırmacı, Yazar, Türkiye

Dr. Iurii Averianov

Institute of Oriental Studies, Russia

İbrahim Bahadır

Araştırmacı, Yazar, Germany

Dr. İlgar Baharlı

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Türkiye

Dr. İsa Habıpbeyli

Azerbaycan Milli Elmler Akademiyası, Azerbaycan

Kahraman Özkök

Araştırmacı, Yazar, Türkiye

Dr. Kakajan Janbekov

Türkmenistan Bilimler Akademisi, Türkmenistan

Kaya Gökçe

Araştırmacı, Yazar, Türkiye

Kazım Büklü

Araştırmacı, Yazar, Türkiye

Dr. Kibar Taş

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Türkiye

Levent Mete

Araştırmacı, Yazar, Germany

Luan Afmataj

University of Lugano, Swiss

Dr. Marcello Mollica

University of Messina, Italy

Dr. Mehmet Dönmez

İnönü Üniversitesi, Türkiye

Dr. Mehmet Fatih Köksal

İstanbul Kültür Üniversitesi, Türkiye

Mehmet Özduymaz

Araştırmacı, Yazar, Türkiye

Dr. Mehmet Saffet Sarıkaya

Isparta Süleyman Demirel Üniversitesi, Türkiye

Dr. Mehmet Şeker

Düzce Üniversitesi, Türkiye

Mehmet Tütüncü

SOTA Research Centre for Turkish and Arabic Word, Netherlands

Dr. Metin İzzeti

Kalkandelen/Tetova Üniversitesi, Kuzey Makedonya

Dr. Metin Ömer

Ovidius University of Constanta, Romania

Dr. Michel Ballivet

Provence University, France

Murat Küçük

Araştırmacı, Yazar, Germany

Mustafa Düzgün

Araştırmacı, Yazar, Türkiye

Dr. Nezir Bata

University of Tirana, Albania

Dr. Olsi Jazexhi

European University Institute, Italy

Dr. Ömür Ceylan

Izmir Katip Çelebi Üniversitesi, Türkiye

Dr. Özcan Güngör

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Türkiye

Dr. Özer Şenödevici

Hitit Üniversitesi, Türkiye

Dr. Pervin Ergun

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Türkiye

Dr. Peter Kövesci Olah

Eötvös Loránd University, Hungary

Refik Engin

Araştırmacı, Yazar, Türkiye

Dr. Refik Turan

Gazi Üniversitesi, Türkiye

Dr. Sadullah Gülten

Ordu Üniversitesi, Türkiye

Dr. Salahaddin Bekki

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Türkiye

Dr. Salih Çift

Bursa Uludağ Üniversitesi, Türkiye

Dr. Sultanmurad Abjalov

Ahmet Yesevi University, Kazakhstan

Dr. Talgat Zholdassuly

Korkyt Ata Kyzylorda University, Kazakhstan

Dr. Türker Eroğlu

Gazi Üniversitesi, Türkiye

Ufuk Erol

Indiana University, USA

Vatan Özgül

Araştırmacı, Yazar, Türkiye

Zafer Aydoğdu

Akademisyen, Netherlands

Dr. Zekeriya Işık

Hitit Üniversitesi, Türkiye

YURT DIŐI TEMSİLCİLİKLERİ REPRESENTATIVES ABROAD

Afganistan/Afghanistan
Mehrabuddin Sharifi
Almanya/Germany
Dr. Özgür Savaşçı
Amerika/USA
Eliton Mehmet Pashaj
Arnavutluk/Albania
Hisen Sulejmani
Avusturya/Austria
Kazım Balaban
Azerbaycan/Azerbaijan
Dr. İlham Gültekin
Belçika/Belgium
Abbas Şahbaz
Bulgaristan/Bulgaria
Veysel Bayram
Bosna Hersek/Bosnia and Herzegovina
Dr. Cezim Hacimeyliç
Cezayir/Algeria
Dr. Zaim Khenchelaoui
Dağıstan/Daghestan
Dr. Meherremov Şerafeddin Arifovic
Fransa/France
Serdar Umüt
Hollanda/Holland
Alper Keleşçi
Irak/Iraq
Seyyid Enver El-Musavi
İran/Iran
Gheis Ayaz Ebadi
İsvec/Sweden
Eraslan Örgün
İsviçre/Switzerland
Ozan Sevinç
İtalya/Italy
Tommaso Parlanti
Kanada/Canada
Dr. Lale Javanshir
Kazakistan/Kazakhstan
Dr. Zhakhangir Nurmatov
Kırgızistan/Kyrgyzstan
Dr. Roza Abdıkulova
Kırım/Crimea
Dr. Neriman Seyitayahya
KKTC/TRNC
Dr. Nuran Öze
Kosova/Kosovo
Dr. Ergin Jabley
Macaristan/Hungary
Dr. Eva Csaki
Kuzey Makedonya/North Macedonia
Abedin Tekeshanoski
Litvanya/Lithuania
Dr. Galina Miskiniene
Macaristan/Hungary
Dr. Eva Csaki
Meksika/Mexico
Lucia Cirianni Salazar
Mısır/Egypt
Dr. Ahmed Ameen
Özbekistan/Uzbekistan
Dr. Nodirkhon Khasanov
Pakistan/Pakistan
Dr. Hasan Ali Khan
Polonya/Poland
Dr. Cem Erdem
Romanya/Romania
Öner Ermiş
Rusya/Russia
Dr. Pavel Basharin
Tacikistan/Tajikistan
Hakim Şakuri
Tataristan/Tatarstan
Dr. Azat Akhunov
Tunus/Tunisia
Dr. Fathi Jarray
Türkmenistan/Turkmenistan
Dr. Kakajan Bayramov
Ukrayna/Ukraine
Dr. Tudora Arnaut
Yunanistan/Greece
Necmettin Kahya

101. SAYI HAKEMLERİ REFEREES OF THE 101st ISSUE

Dr. Abas Jahjai
Trakya Üniversitesi
Dr. Abdulcebbar Kavak
Karabük Üniversitesi
Dr. Abdullah Akat
İstanbul Teknik Üniversitesi
Dr. Abdullah Temizkan
Ege Üniversitesi
Dr. Abonoz Küçük
Giresun Üniversitesi
Dr. Adnan Sofuoğlu
Hacettepe Üniversitesi
Dr. Bilal Dedeyev
Bakü Mühendislik Üniversitesi
Dr. Cahit Aslan
Çukurova Üniversitesi
Dr. Cengiz Taşan
Karadeniz Teknik Üniversitesi
Dr. Esra Doğan Turay
Mardin Artuklu Üniversitesi
Dr. Fevzi Rençber
Şırnak Üniversitesi
Dr. Fidan Uğur Çerikan
Pamukkale Üniversitesi
Dr. Gülay Yılmaz Diko
Akdeniz Üniversitesi
Dr. Hakan Uzun
Ankara Üniversitesi
Dr. Hasan Asadi
University of Mohaghegh Ardabili
Dr. Haydar Seçkin Çelik
Hacettepe Üniversitesi
Dr. Hür Mahmut Yücer
Sağlık Bilimleri Üniversitesi
Dr. Hüseyin Kürşat Türkan
Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi
Dr. Hüseyin Şevket Çağatay Çapraz
Kırklareli Üniversitesi
Dr. İbrahim Dilek
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Dr. İsmet Çetin
Gazi Üniversitesi
Dr. Mehmet Kerem Özel
Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi
Dr. Mesut Ayar
Kırklareli Üniversitesi
Dr. Mukhit Tolegenov
Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi
Dr. Mustafa Bostancı
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Dr. Namiq Musali
Kastamonu Üniversitesi
Dr. Niyazi Akyüz
Ankara Üniversitesi
Dr. Nurhan Aydın
Kafkas Üniversitesi
Dr. Sabit Dokuyan
Düzce Üniversitesi
Dr. Sandybayev Zhalgas Saduakhasovich
Nur Mubarek University
Dr. Sefer Yavuz
Kocaeli Üniversitesi
Dr. Serkan Köse
Neşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
Dr. Sertan Demir
Sakarya Üniversitesi
Dr. Sevilay Cınar
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Dr. Soner Algi
Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi
Dr. Talgat Zholdassuly
Korkyt Ata Kyzylorda University
Dr. Temuçin Faik Ertan
Ankara Üniversitesi
Dr. Zeynel Özlü
Gaziantep Üniversitesi

Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi, uluslararası hakemli bir dergidir. Kış/Aralık, Bahar/Mart, Yaz/Haziran, Güz/Eylül sayısı olmak üzere yılda dört defa yayımlanır. **EBSCO Humanities International Index, SCOPUS Arts and Humanities: General Arts and Humanities-Social Sciences: Cultural Studies, MLA, ULAKBIM TR Dizin, DOAJ, OAJI, Index Copernicus Master List (ICI), ERIH PLUS, SJR, Index Islamicus** gibi ulusal ve uluslararası indeks ve veritabanları tarafından taranmakta ve dizinlenmektedir. Dergide yayımlanan yazılardaki görüşlerin sorumluluğu yazarlarına aittir.

Turkish Culture and Hacı Bektaş Veli Research Quarterly is an international and refereed journal. The owners of the article account for the legal and scientific responsibility. It is published quarterly in Winter/December, Spring/ March, Summer/June, Autumn/September. It is indexed in **EBSCO Humanities International Index, SCOPUS Arts and Humanities: General Arts and Humanities-Social Sciences: Cultural Studies, MLA, ULAKBIM TR Dizin, DOAJ, OAJI, Index Copernicus Master List (ICI), ERIH PLUS, SJR, Index Islamicus**. The authors are responsible for the opinions stated in the articles published in the journal.

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

GELENEKSEL RİTÜEL EVRENİNDEN POPÜLER KÜLTÜRDE ZÂKİRLİK

The Zâkirlik: From Traditional Ritual Realm to Popular Culture

Seval EROĞLU 11

ŞAH İSMÂİL SAFEVÎ'DEN DULKADİROĞULLARI'NA İKİ MEKTUP

Two Letters from Shah İsmâil Safavi to Dulkadirogullari

İlgar BAHARLU 37

İSLAM DİNİNDEKİ TEMEL KAVRAMLARIN OSMANLI DÖNEMİ TÜRBE MİMARİSİNE YANSIMALARI

Reflections of the Basic Concepts in Islamic Religion on Ottoman Period Tomb Architecture

Birgöl ÇAKIROĞLU 63

AZERBAIJAN'DA BABA SAMİT TEKKESİ VE SAFEVÎ-BEKTAŞİ İLİŞKİLERİ BAĞLAMINDA DİĞER BEKTAŞİLER

Baba Samit Dervish Lodge And Other Bektashis in Azerbaijan in The Context of Safevi-Bektaşi Relations

Fuzuli BAYAT 95

PİR SULTAN BALKANLARDA: OTMAN BABA SÜREĞİNDE PİR SULTAN ABDAL NEFESLERİNİN ANLAMI ÜZERİNE

Pir Sultan in the Balkans: The Meaning of Pir Sultan Abdal Hymns in the World of Otman Baba

Murat KÜÇÜK 117

KAZAK TÜRKLERİNİN MİLLİ KİMLİĞİNİN OLUŞMASINDA AHMET YESEVİ TÜRBESİ'NİN ROLÜ

The Role of the Tomb of Ahmet Yesevi in the Formation of the National Identity of Kazakh Turks

Akmaral MALDYBEK-Sayan SHİLMAMBETOV 151

KAZAK SÖZLÜ GELENEĞİNDE HZ. ALİ CENKNÂMELERİ

Hz. Ali Cenknâmes in The Kazakh Oral Tradition

Zubaida SHADKAM-Nazym KAİRANBAYEVA 169

19. YÜZYILIN SONU VE 20. YÜZYILIN BAŞINDAKİ TÜRKİSTAN DİNİ-MAARİFİ EDEBİYATINA BİR BAKIŞ (ŞERYÂMÎ, MUHAYYİR, HAZİNİ ÖRNEĞİ)

The End of the 19th and the Beginning of the 20th Century an Overview Turkistanian Religious and Enlightenment Literature (Saryami, Muhayyir, Hazini Example)

Nodirkhon KHASANOV-Torali KYDYR-Khamidulla TADZHİYEV 187

ADANA ARAP ALEVİLERİNDE CENAZE RİTÜELLERİNDEKİ DÖNÜŞÜM: DAHA AZ MASRAF, DAHA AZ KÜLFET

Transformation of Funeral Rituals in Arab Alawites of Adana: Less Costly, Less Tiring

Volkan ERTİT 211

REŞADİYE VE ÇEVRESİNDEKİ ALEVİ OCAKLARI

The Alawî Hearts in and Around Reşadiye

Hasan COŞKUN 235

OŞMANLI-İRAN ARASINDA BİR REKABET VE NÜFUZ ALANI: İMAM MUSA KÂZİM TÜRBESİ

An Area of Influence and Rivalry Between Ottoman-Iran: Tomb of Imam Musa Kâzım

Ekrem AKMAN 249

ARŞİV BELGELERİ VE VAKIF KAYITLARI IŞIĞINDA DURMUŞ DEDE TEKKESİ

In the Light of Archive Documents and Foundation Registrations Durmus Dede Lodge
Fahri MADEN 269

RUMKALE ÇEPNİLERİNDE CEM

Cem in Rumkale Chepnis
Erhan AKMAN 311

HACI BEKTAŞ VELİ DERGÂHI'NIN MİLLÎ MÜCADELE'YE DESTEĞİ

Support of Hacı Bektaş Veli Dergâhı to The National Struggle
Aslıhan KILINÇ 351

İSMET İNÖNÜ'NÜN CUMHURBAŞKANLIĞI DÖNEMİNDE TEKKELER VE TÜRBELER (1938-1950)

Lodges and Mausoleums in the Period of İnönü's Presidency (1938-1950)
Sabit DOKUYAN 375

TEKKE VE ZAVİYELERİNİ KAPATILMASININ ARDINDAN HACI BEKTAŞ VELİ DERGÂHI'NDAKİ EŞYALARIN DURUMU

In the Light of Archive Documents and Foundation Registrations Durmus Dede Lodge
Hüsnü GÜRBEY-Mahsuni GÜL-Hakkı TAŞĞIN 421

TASAVVUF VE TARİKATLARDA GÜZEL KOKU: OSMANLILARDA TAŞAVVUFİ VE DİNİ MEKÂNLARDA GÜZEL KOKU KULLANIMINA DAİR DEĞERLENDİRME

The Fragrance in Mysticism and Tariqats: An Evaluation on the Use Of Beautiful Scent in the Ottomans of Sufis And Religious Spaces
Huriye EMEN 441

GEÇMİŞTEN GELECEĞE DİN VE TÜRKLERİN DİN ANLAYIŞI

Religion from the Past to the Future and the Understanding of Religion of the Turks
İhsan ÇAPCIOĞLU-Ahmed Hamza ALPAY 457

YAYIN DEĞERLENDİRMELER/BOOK REVIEWS 479

Ali Akar, Gelibolulu Mustafa âlî-Mirkâtü'l-Cihâd (Cihadın Basamakları)-Dil İncelemesi-Metin-Dizin, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 2016.
Mustafa KARATAŞ 481

Muhammet Mutlu, Hü Dost, 2019.
Saygın Kamil CELEPOĞLU 491

Ahmet Yaşar Ocak, Tasavvuf, Velâyet ve Kâinatın Görünmez Yöneticileri Tarihsel, Sosyolojik ve Eleştirel Bir Yaklaşım, Alfa Yayınları, İstanbul, 2021.
Halil BALTACI 495

Bülent Şiğva, Şeyh Hasan Haydar Divanı (İnceleme-Tenkidli Metin), Fenomen Yayıncılık, Erzurum, 2019.
Kübra KIRAN 509

Ayşe Değerli, Eşref Temel, Bekir Şahin, Vesâik-i Bektaşiyân, Çizgi Kitabevi, Konya, 2015.
Ertan EMİN 513

Kıymetli Dostlar,

Türkistan-Horasan-Azerbaycan-Rum ve Rumeli marifetine göre şubat ayının ilk perşembe gecesine kadarki üç gün Hızır günleri olarak kabul edilmektedir ve bu üç günde Hızır orucu tutulmaktadır. Üçüncü günün akşamında Hızır Lokması yapıp ikram edilmektedir. Aynı günün (perşembe) gecesinde veya cuma akşamında, Hızır Cemi yapılmaktadır. Böylece kıştan bahara çıkışın ilk adımı atılmaktadır. Sultan Nevruz'a kadar geçen sürede bahar, cemrelerle başlamaktadır. Ardından kırk gün süren köfür günleriyle birlikte Mayıs'ın ilk haftasında Hıdırellez devam etmektedir.

Küresel salgınla kuşatılmış dönem yavaş yavaş geride kalmakta ve Covid-19 dünyanın gündeminden düşmektedir. Salgının küresel yayılımıyla birlikte alışıkları olmayan önlemler uygulamaya konulmuş ve bütün dünya bu yeni programın parçası olmuştur. Hasta olup iyileşenlerden veya vefat edenlerden yakın ve uzak çevremizde birçok tanıdığımız vardı. Aile üyeleri, araştırmacı, yazar, akademisyen ve dostlardan yerleri doldurulamayacak ve hatıraları geride kalan birçok isim, fani dünyadan ebediyete intikal ettiler. Gidenlere rahmet, geride kalanlara ömür bereketi dileriz.

Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi birçok konu, yazar ve araştırmayla hizmetinizdedir. Bu sayının ardından yeni bir sayı için hazırlıklara başlanmıştır. Doğrusu derginin yayın sürecine kadar birden fazla başlıkta birden fazla ekip çalışmaktadır. Alevi Bektaşî Kültürü Anabilim Dalı öğretim üyelerinin ve yüksek lisans ile doktora programına devam öğrencilerin katkıları giderek artmaktadır. Derginin yayın süreci, Alevi Bektaşî Kültürü Anabilim Dalı öğrencileri için eğitimlerinin de bir parçası haline gelmiştir.

Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi, Dergipark sistemine entegre olduğundan yazıların ulaştırılma ve değerlendirme süreci artık Dergipark üzerinden gerçekleşmektedir. Daha önce dergi sistemine yüklenen çalışmaların işlemleri devam etmektedir ve süreci tamamlanan çalışmalar geliş sırasına göre yayınlanacaktır. Bu yılın sonuna kadar derginin eski sisteminde bulunan yazıların işlemlerinin tamamlanması planlanmakta ve hakem süreci tamamlanan çalışmaların yayınlanma işlemi gerçekleşecektir. Bunun yanı sıra yoğun talep üzerine dergimizde, sistemde yazıların birikmemesi için on dörtten az ve on sekizden fazla olmamak üzere bu aralıkta makale yayınlanmasına gayret edilecektir. Tabiatıyla giderek artan ilgi ve takip ile dergiye ulaşan çalışmaların artması, yeni düzenlemeye gidilmesine neden olmuştur.

Pandemi sürecinin tamamlanmasıyla birlikte Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi ekibi, Baba ve Dedeler için makale yazarlığı semineri planlamaktadır. Bu seminerlerde hem yayınlanan makalelerin hangi süreçlerden geçtiği anlatılacak hem de baba ve dedelerin bağlı oldukları mürşit, pir ve ocaklarını yazmaları teşvik edilecektir.

Dergiye gösterdiğiniz ilgi, verdiğiniz destek ve başarı için yaptığınızı uyarı ve önerilerden dolayı minnettarız.

Sultan Nevruz mübarek olsun!